

Ревизорски извештај

**Консолидирани финансиски извештаи
за годините што завршуваат на
31 декември 2001 и 2000 подготвени
во согласност со Меѓународните
сметководствени стандарди**

Ревизорски извештај

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ ДО РАКОВОДСТВОТО НА МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ А.Д., СКОПЈЕ.

Ние извршивме ревизија на Билансите на состојба на Македонски Телекомуникации А.Д., Скопје (“Групацијата”) на 31 декември 2001 и 2000 година, како и на соодветните Биланси на успех, Извештаи за промените во капиталот и паричните текови за годините што тогаш завршуваат на страните од 2 до 30. Консолидираните финансиски извештаи се одговорност на раководството на Групацијата. Наша одговорност е да дадеме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на извршените ревизии.

Ние ги извршивме ревизиите во согласност со US општо прифатените стандарди за ревизија за финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2001 и Меѓународните стандарди за ревизија за финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2000. Овие стандарди бараат да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека во финансиските извештаи нема погрешни прикажувања кои би можеле да имаат значајно влијание. Ревизијата вклучува проверка, преку тестирање на изворната документација врз основа на која се евидентирани износите во финансиските извештаи. Ревизијата, исто така, вклучува вреднување на применетите сметководствени принципи и значајни проценки од страна на раководството, како и проценка на севкупната презентацијата на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизиите што ги извршивме ни обезбедуваат разумна основа за нашето мислење.

Според нашето мислење, приложените финансиски извештаи, ја прикажуваат реално, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групацијата на 31 декември 2001 и 2000 година, како и резултатите од работењето, промените во капиталот и паричните текови за годините што тогаш завршуваат, во согласност со Меѓународните сметководствени стандарди.

Примената на сметководствени принципи генерално прифатени во Соединетите Американски Држави ќе влијае на акционерскиот капитал на 31 декември 2001 и 2000 година и нето приходот за 2001 година како што е наведено во Белешка 21 кон консолидираните финансиски извештаи

Deloitte & Touche
Скопје 23 јануари 2002 година

Ревизорски извештај

КОНСОЛИДИРАНИ БИЛАНСИ НА СОСТОЈБА

На 31 декември 2001 и 31 декември 2000 година
(во илјади денари)

	Белешка	31 дек.2001	31 дек. 2000
Тековни средства			
Залихи	5	548,392	147,608
Побарувања	6	3,934,208	2,326,654
Кредити и краткорочни депозити кај банки	7	2,501	128,081
Парични средства и еквиваленти на парични средства		1,165,974	954,118
Вкупно тековни средства		5,651,075	3,556,461
Долгорочни средства			
Нематеријални вложувања	3.2	900,253	12,896
Основни средства	3.1	17,710,106	16,219,359
Вложувања наменети за продажба и долгорочни кредити	4	61,588	47,910
Одложени даночни средства	16	569,424	580,418
Вкупно долгорочни средства		19,241,371	16,860,583
Вкупно актива		24,892,446	20,417,044
Краткорочни обврски			
Кредити и останати позајмувања	8	1,544,615	1,684,988
Други краткорочни обврски	10	1,853,271	1,304,111
Вкупно краткорочни обврски		3,397,886	2,989,099
Долгорочни обврски			
Обврски по кредити и други позајмици	8	1,645,988	3,546,284
Други долгорочни обврски	9	22,426	24,877
Вкупно долгорочни обврски		1,668,414	3,571,161
Капитал			
Акционерски капитал	11	9,583,888	9,404,190
Акумулирана добивка		4,131,396	1,292,467
Добивка за годината		5,249,005	2,838,929
Премија на емитирани акции		540,659	-
Законски резерви	12	321,198	321,198
Вкупно капитал		19,826,146	13,856,784
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		24,892,446	20,417,044

Приложените белешки претставуваат интегрален дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Дата: _____ Потпис: /ЦЕО /ЦФО

Ревизорски извештај

КОНСОЛИДИРАНИ БИЛАНСИ НА УСПЕХ

За годините што завршуваат на 31 декември 2001 и 31 декември 2000
(во илјади денари)

	Белешка	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Оперативни приходи	13	14,860,497	12,202,956
Оперативни расходи	14	(8,396, 245)	(8,395,897)
Оперативен профит		6,464,252	3,807,059
Приходи по основ на камати		181,558	283,220
Нето негативни курсни разлики		(319,317)	(210,145)
Трошоци по основ на камати		(356,163)	(640,075)
Банкарски провизии и други трошоци		(44,373)	(27,232)
Вкупно финансиски трошоци, нето		(538,295)	(594,232)
Добивка од редовни активности пред оданочување		5,925,957	3,212,827
Данок од добивка	15	(676,952)	(373,898)
НЕТО ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		5,249,005	2,838,929

Приложените белешки претставуваат интегрален дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Ревизорски извештај

КОНСОЛИДИРАНИ ИЗВЕШТАИ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ

За годините што завршуваат на 31 декември 2001 и 31 декември 2000
(во илјади денари)

За годината што завршува на 31 декември 2001	Акционерски капитал	Премија на емитирани акции	Акумулирана добивка	Законски резерви	Вкупно капитал
Состојба, 1 јануари 2001	9,404,190	-	4,131,396	321,198	13,856,784
Нето добивка за годината	-	-	5,249,005	-	5,249,005
Нови издадени акции	179,698	540,659	-	-	720,357
Состојба, 31 декември 2001	9,583,888	540,659	9,380,401	321,198	19,826,146

За годината што завршува на 31 декември 2000	Акционерски капитал	Акумулирана добивка	Законски резерви	Вкупно капитал
Состојба, 1 јануари 2000	9,404,190	3,525,657	321,198	13,251,045
Нето добивка за годината	-	2,838,929	-	2,838,929
Исплатени дивиденди (види белешка 12)	-	(2,233,190)	-	(2,233,190)
Состојба, 31 декември 2000	9,404,190	4,131,396	321,198	13,856,784

Приложените белешки претставуваат интегрален дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Ревизорски извештај

КОНСОЛИДИРАНИ ИЗВЕШТАИ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

За годините што завршуваат на 31 декември 2001 и 31 декември 2000
(во илјади денари)

	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Парични текови од оперативни активности		
Добивка од работењето	6,464,252	3,807,059
Амортизација	1,940,275	1,217,674
Промени во обврски	538,242	107,221
Промени во залихи	(668,680)	36,824
Промени во побарувања	(1,765,079)	(93,629)
Амортизација на одложен приход	10,918	(164,976)
Провизии и банкарски трошоци	(44,373)	(27,232)
Платени камати	(356,163)	(605,215)
Платени даноци од добивка	(882,716)	(877,562)
Други парични текови од работењето	(221,913)	251,186
Нето парични средства од оперативни активности	5,014,763	3,651,350
Парични текови од вложувачки активности		
Купување на основни средства	(3,727,484)	(3,685,250)
Плаќања за вложувања и депозити во банки	(13,678)	(370,000)
Примени камати	132,987	78,470
Надоместоци побарувања по камати	125,580	1,307,659
Нето парични средства од вложувачки активности	(3,482,595)	(2,669,121)
Парични текови од финансиски активности		
Исплатени дивиденди	-	(2,233,190)
Отплата на кредити	(2,040,669)	(126,427)
Нето парични средства искористени за финансиските активности	(2,040,669)	(2,359,617)
Нематеријални трансакции:		
Конверзија на обврски по кредити во капитал	720,357	-
	720,357	-
Нето (намалување)/зголемување на паричните средства и еквиваленти на паричните средства	211,856	(1,377,388)
Парични средства и еквиваленти на паричните средства на почетокот на периодот	954,118	2,331,506
Парични средства и еквиваленти на паричните средства на крајот на периодот	1,165,974	954,118

Приложените белешки претставуваат интегрален дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Ревизорски извештај

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31 декември 2001 и 31 ДЕКЕМВРИ 2000 година

1 ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ГРУПАЦИЈАТА

Македонски Телекомуникации АД, Скопје (во понатамошниот текст „Матичното Претпријатие“) е претпријатие со заеднички капитал кое првенствено обезбедува телекомуникациски услуги во Република Македонија.

На 15 јануари 2001 година, Претпријатието беше приватизирано кога Magyar Távközlési Részvénytársaság и други малцински акционери ("МАТАВ") преку Stonebridge A.D. (македонско претпријатие искористено како средство за вложување) купи 51% на обични акции од Матичното Претпријатие (види белешка 11).

Основното матично претпријатие на Групацијата е Deutsche Telecom АГ, регистрирано во Германија.

Со почеток на 1 јули 2001 година, дејностите и средствата на мобилната телефонија на Македонски Телекомуникации беше префрлени во подружница во целосна сопственост Мобимак А.Д.

Основните дејности на Групацијата за годината што завршува на 31 декември 2001 се опслужување на фиксната линија и мобилните телефонски услуги во Македонија.

Регистрираната адреса на Матичното Претпријатие е улица "Орце Николов" бб 1000 Скопје.

2 СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Значајните сметководствени политики на Групацијата се следните:

2.1. Општо

Групацијата ја води својата сметководствена евиденција и ги подготвува своите законски финансиски извештаи во согласност со фискалната регулатива во Република Македонија. Онаму каде овие регулативи се разликуваат од Меѓународните сметководствени стандарди (IAS), одредени износи се рекласификувани, комбинирани и во некои случаи повторно пресметани, со цел да соодветствуваат со

Ревизорски извештај

IAS. Како резултат на тоа, при претворањето на износите прикажани според македонските законски регулативи во IAS, направени се одредени корекции на Билансот на успех, средствата, обврските и акционерскиот капитал на Групацјата, за целите на овие финансиски извештаи.

Дејностите на Групацјата се одвиваат во македонски денари ("МКД"). Сите износи во финансиските извештаи се презентирани во илјади македонски денари, освен доколку не е поинаку наведено.

Направени се одредени рекласификации на износите од претходните години со цел истите да соодветствуваат со презентациите од тековната година.

2.2. Основи на сметководството

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со IAS по методот на набавна вредност. Во тековната година, Претпријатието го усвои IAS 39 Финансиски инструменти: Признавање и Големина (IAS 39). Ефектите од првичната примена на ИАС 39 врз средствата, обврските, приходите, трошоците и акумулираната добивка на Претпријатието се сметаат за нематеријални.

2.3. Основи

Финансиските извештаи на 31 декември 2001 година ги вклучуваат средствата, обврските и резултатите од работењето на Матичното Претпријатие и Мобимак. Меѓукомпаниските салда и трансакции се елиминирани при консолидацијата. Матичното Претпријатие поседува две подружници кои ги сочинуваат Македонски Телекомуникации А.Д., Скопје Групацја:

Подружници	Сопственост на Претпријатието
Мобимак АД, Скопје	100%
Монт Мак А.Д., Подгорица	90%

Мобимак АД, Скопје е основан на 4 јуни 2001 година и започнувајќи од 1 јули 2001 година ја превзема работата со мобилната телефонија и средствата и обврските на одделот за мобилна телефонија на Македонски Телекомуникации.

Монт Мак А.Д., Подгорица делува во хотелиерство во Црна Гора, Сојузна Република Југославија. И покрај фактот што Претпријатието правно поседува 90% од акциите на Монт Мак, истото не е во мож-

Ревизорски извештај

ност да има влијание при назначување на раководството и последователно на тоа, да има контрол над неговите активности. Од тие причини, Монт Мак не е консолидирано во овие финансиски извештаи. Дополнително, набавната вредност на вложувањето е отпишана со цел да се признае потенцијална загуба која се појавила како резултат на неможноста на Матичното Претпријатие да ги покрие своите трошоци.

2.4. Странски валути

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјални курсеви на Народна банка на Република Македонија кои важат на денот на составувањето на Билансот на состојба. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики се прикажани во Билансот на успех како финансиски приходи или расходи за годината.

2.5. Нематеријални вложувања

Нематеријалните основни средства се состојат од компјутерски софтвер, патенти, лиценци, концесии и други слични средства. Почетната набавна вредност на нематеријалните вложувања е признаена како средство и е амортизирана пропорционално, во текот на нивниот проценет век на употреба, кој во просек е 5 години.

2.6. Основни средства

Основните средства се евидентираат по методот на набавна вредност од датумот на набавка. Набавната вредност на новите основни средства изградени од Групацијата, ја сочинуваат сите трошоци за развој, изградба (кои се состојат од материјали, директна работа, режиски и транспортни трошоци) и трошоци за инсталирање. Трошоците за одржување и поправки се пресметуваат на трошоците од работење, во моментот на нивното настанување. Амортизацијата се пресметува пропорционално, со примена на законски пропишани стапки, со цел набавната вредност на основните средства да се амортизира во текот на нивниот проценет век на употреба. Изградените основни средства се амортизираат откако ќе се стават во употреба. Амортизација не се пресметува на земјиштето и инвестициите во тек.

Во продолжение се дадени ориентациони годишни стапки за амортизација, применети на позначајните ставки од основните средства:

Ревизорски извештај

Воздушни и кабелски ТТ линии	5%
Автоматска телефонска централа	8%
Базна станица	8%
Згради	1% то 2%
Компјутери	20%
Електронска опрема	16%
Мебел и друга канцелариска опрема	10% то 15%
Високо напонски и радио уреди	8%
Механичка опрема	11% то 14%
Патнички и други возила	16%
Камиони	20%

Кога амортизираните средства се ставаат вон употреба, или на било кој начин се оттуѓуваат, соодветната ревалоризирана набавна вредност и исправката на вредноста се искнижуваат од соодветните сметки. Приходите или трошоците остварени со оттуѓувањата се евидентираат како останати приходи или оперативни трошоци, соодветно.

Во изградбата во тек се вклучени залихи од инвестициони материјали и опрема, дел употребен во изградбата на телекомуникациските мрежи и дел кој останува за одржување. Кога се издаваат, овие инвестициони материјали претставуваат трошок за самоизградените средства за мрежа или трошоци за работењето, соодветно. Залихите на инвестициони материјали и опрема се вреднуваат по просечна цена. Во предвид се земени и вишоците и застарените ставки.

2.7. Финансиски вложувања наменети за продажба

Финансиските вложувања наменети за продажба вклучуваат капитални вложувања во други претпријатија и се вреднуваат по набавна вредност. Набавната вредност на овие вложувања е намалена за износот на наплата за признавање на потенцијални загуби на вредноста на одделни вложувања.

Вредноста на вложувањата во Монт Мак се во целост опишани

2.8. Залихи

Залихите се прикажани според износот на трошоците или нето реализационата вредност. Трошоците на залихите ги опфаќаат трошоците за материјали и каде е применливо, трошоци за директна работа и оние општи трошоци кои настанале за да се доведат залихите до нивната сегашна локација и состојба. Вредноста е пресметана користејќи го методот на просечна пондерирана вредност. Нето реализационата

Ревизорски извештај

вредност претставува проценета продажна цена намалена за проценетите трошоци за довршување и трошоците што ќе настанат за маркетинг, продажба и дистрибуција.

2.9. Исправка на вредноста на спорните и сомнителните побарувања
Исправката на вредноста на сомнителните и спорните побарувања се определува врз основа на проценките извршени на крајот на годината за наплатливоста на побарувањата од купувачите, побарувањата по камати вклучувајќи ги и затезните камати и провизиите и другите побарувања. Ваквата исправка на вредноста се однесува на сите нивоа, одговорни за проценување на потенцијални загуби. Раководството е одговорно за адекватноста на исправката на вредноста врз основа на прегледи на индивидуалните состојби на побарувањата, старосната структура на износите од датумот на фактурирање и други соодветни фактори.

2.10. Краткорочни вложувања и депозити кај банки

Краткорочните вложувања кои потекнуваат од Групацијата се состојат од депозити кај финансиски институции и банки и со период на доспевање помеѓу 3 месеци и 1 година од денот на известување. Овие средства се вреднуваат по трошок на амортизација. Резервирањето за потенцијални загуби по основ на ненаплатливост се базира на проценка на крајот на годината на кредити, побарувања по камати, вклучувајќи затезна камата и надомести и други побарувања. Раководството го одредува резервирањето врз основа на прегледи на индивидуални должници и кредитната изложеност и други релевантни фактори.

2.11. Парични средства и еквиваленти на парични средства

Паричните средства и еквивалентите на парични средства вклучуваат готовина во благајна, жиро сметки и високо ликвидни пласмани кои можат веднаш да се претворат во готовина, со период на доспевање од 3 месеци или помалку, од датумот на Билансот на состојба.

2.12. Обврски по кредити и други позајмици

Главни извори на обврски се кредити од банки и кредити од други правни лица во странство. Сите кредити изразени во странска валута се искажани во денарска противвредност според средниот курс на Народна банка на Република Македонија на денот на Билансот на состојбата. Сите износи кои доспеваат за плаќање во рок од 12 месеци од денот на Билансот на состојбата се класифицирани како тековни обврски.

2.13. Оданочување

Даноците се пресметуваат и плаќаат согласно македонската регулатива. Данокот од добивка е пресметан врз база на добивката пред

Ревизорски извештај

оданочување, со усогласување на законските финансиски резултати за одредена добивка и ставки на расход според македонскиот закон. Одложените даночни средства се пресметани користејќи го методот на обврски на билансот на состојба, за сите моментални разлики појавени помеѓу даночната вредност на средствата и обврските и нивната набавна вредност за целите на ИАС известување. Тековните пропишани даночни стапки се употребени за утврдување на одложениот данок на добивка.

2.14. Приходи од телекомуникациски услуги

Приходите од телекомуникациски услуги ги опфаќаат фактурираните и пресметаните вредности на извршените телекомуникациски услуги. Домашните приходи пред се ги сочинуваат претплатата на деловните и приватните линии, приходите од локалните повици направени во земјата и приходите од меѓународните повици кои произлегуваат од земјата. Нето меѓународните пресметки ги рефлектираат нето наплатите од приходи остварени од меѓународните повици од странство кон Република Македонија и трошоците за услугите обезбедени од меѓународните телекомуникациски оператори за повици од Република Македонија кон странските земји. Проценки се направени за пресметка на оној дел кој од приходите за Групацијата нема добиено меѓународни пресметки до крајот на годината.

Фактурирањата за телефонските услуги се вршат месечно. Нефактурираните приходи од датумот на циклусот за фактурирање до крајот на фискалната година се признаваат како приход настанат во годината кога услугата е извршена. Фиксните месечни трошоци се фактурираат во месецот во кој настануваат.

Таксата што претплатниците ја плаќаат за инсталирање на нови телефонски линии се евидентира како приход во периодот кога се инсталира линијата.

2.15. Финансиски инструменти

Финансиски средства

Основните финансиски средства на Групацијата се средства на сметки кај банки и парични средства, побарувања од купувачи и вложувања во капитал. Побарувањата од купувачите се искажани по нивната номинална вредност намалена за соодветна исправка на вредноста за проценети износи кои се проценети како ненаплатливи. Вложувањата во капитал се вреднуваат по набавна вредност намалена за потенцијални загуби.

Ревизорски извештај

Финансиска обврска и инструмент на главнина

Финансиските обврски и инструментите на главнината се класификувани во согласност со основата на договорените одредби. Значајните финансиски обврски вклучуваат кредити од банки кои носат камата и пречекорувања на сметките, обврски кон добавувачите и други обврски. Кредитите од банки и пречекорувањето на сметки се евидентирани во оригинални износи, намалени за директните трошоци. Обврските спрема добавувачите и другите обврски се искажани по номинална вредност.

Објективна вредност на инструментите

Објективната вредност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, побарувањата од купувачите, другите побарувања, краткорочните побарувања по кредити, краткорочните обврски спрема добавувачите и другите краткорочни обврски, ја прикажува нивната приближно искажана вредност со оглед на тоа дека тие ќе доспеат во краток временски период. Раководството верува дека реалната вредност на вложувањата, и долгорочните кредити, е споредлива со нивната искажана вредност.

3 МАТЕРИЈАЛНИ И НЕМАТЕРИЈАЛНИ ОСНОВНИ СРЕДСТВА

3.1. Основни средства (Во илјади денари)

	31 дек 2001	31 дек 2000
Аванси за основни средства, нето	41,430	94,019
Основни средства	17,668,676	16,125,340
Вкупно основни средства	17,710,106	16,219,359

Ревизорски извештај

The movements of property, plant and equipment for the years ended 31 December 2001 and 31 December 2000 are as follows (in MKD thousands):

2001	Land	Buildings	Telecom Equipment	Other Equipment	Construction in Progress	Total Property Plant and Equipment
Gross Book Value						
Balance as at 1 January 2001	5,878	3,124,582	16,814,542	1,798,856	2,357,341	4,101,199
Additions	169	66,474	1,060,870	1,409,900	2,525,406	5,062,819
Transfer from C.I.P.	-	39,669	2,536,064	328,686	(2,904,419)	-
Disposals	(810)	(9,633)	(279,296)	(706,182)	(1,145,763)	(2,141,684)
Balance as at 31 December 2001	5,237	3,221,092	20,132,180	2,831,260	832,565	27,022,334
Accumulated Depreciation						
Balance as at 1 January 2001	-	633,629	6,051,583	1,061,113	-	7,746,325
Depreciation charge for the year	-	127,842	1,255,569	416,472	-	1,799,883
Disposals	-	(190)	(140,281)	(52,079)	-	(192,550)
Balance as at 31 December 2001	-	761,281	7,166,871	1,425,506	-	9,353,658
Net Book Value 31 December 2001	5,237	2,459,811	12,965,309	1,405,754	832,565	17,668,676
2000						
	Land	Buildings	Telecom Equipment	Other Equipment	Construction in Progress	Total Property Plant and Equipment
Gross Book Value						
Balance as at 1 January 2000	5,651	2,949,208	15,039,389	1,312,781	808,920	20,115,949
Additions	227	242,763	383,028	69,854	3,715,761	4,411,633
Transfer from C.I.P.	-	82,751	1,570,645	497,482	(2,150,878)	-
Disposals	-	(150,140)	(178,520)	(81,261)	(16,462)	(426,383)
Balance as at 31 December 2000	5,878	3,124,582	16,814,542	1,798,856	2,357,341	24,101,199
Accumulated Depreciation						
Balance as at 1 January 2000	-	583,499	5,385,026	788,242	-	6,756,767
Depreciation charge for the year	-	62,550	841,582	311,327	-	1,215,459
Disposals	-	(12,420)	(175,025)	(38,456)	-	(225,901)
Balance as at 31 December 2000	-	633,629	6,051,583	1,061,113	-	7,746,325
Net Book Value 31 December 2000 (before provision)	5,878	2,490,953	10,762,959	737,743	2,357,341	16,354,874
Provision as at 31 December 2000	-	(33)	(65,451)	-	(164,050)	(229,534)
Net Book Value (after provision) as at 31 December 2000	5,878	2,490,920	10,697,508	737,743	2,193,291	16,125,340

Ревизорски извештај

3.2. Нематеријални средства

2001	Софтвер	Лиценца	Концесија	Друго	Вкупно нематер. средства
Бруто книговодствена вредност					
Состојба, 1 јануари 2001	19,285	-	-	-	19,285
Набавки	927,601	110,901	154,757	5,184	1,198,443
Оттуѓувања	(179,066)	-	-	-	(179,066)
Состојба, 31 декември 2001	767,820	110,901	154,757	5,184	1,038,662
Исправка на вредноста					
Состојба, 1 јануари 2001	4,664	-	-	-	4,664
Трошок за годината	105,687	-	30,951	3,754	140,392
Оттуѓувања	(6,647)	-	-	-	(6,647)
Состојба, 31 декември 2001	103,704	-	30,951	3,754	138,409
Нето книговодствена вредност,					
31 декември 2001	664,116	110,901	123,806	1,430	900,253

4 ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	31 дек. 2000	31 дек. 2000
Неконсолидирано вложување во Монт Мак	103,999	103,999
Намалено за потенцијална загуба за отпис на износ за наплата (103,999)		(103,999)
Нето книговодствена вредност	-	-
Други вложувања во капитал	113,632	112,143
Друго	484	484
Намалено за потенцијална загуба	(64,717)	(64,717)
Кредити на Stonebridge	12,189	-
	61,588	47,910

Движењата на состојбата на потенцијалната загуба на финансиските вложувања наменети за продажба, се прикажани подолу:

	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Состојба на почетокот на годината	168,716	63,038
Потенцијална загуба во текот на годината	-	105,678
Состојба на крајот на годината	168,716	168,716

Ревизорски извештај

5 ЗАЛИХИ

Залихите се состојат од следното (во илјади денари):

	31 дек. 2000	31 дек. 2000
Кабли, жици и друга залиха	601,580	334,696
Залихи за препорадажба	327,209	58,235
Збирно	928,789	392,931
Отпис на нето реална вредност на залихи	(380,397)	(245,323)
	548,392	147,608

Стоките за препродажба главно се состојат од телефони и дополнителна опрема за телефони.

Движењата на отпис на нето реалната вредност на залихите е прикажана подолу:

	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Состојба на почетокот на годината	245,323	150,025
Отпис на нето реална вредност на залихи	135,074	95,298
Состојба на крајот на годината	380,397	245,323

Ревизорски извештај

6 ПОБАРУВАЊА

Побарувањата се состојат од следното (во илјади денари):

	31 дек. 2001	31 дек. 2000
Побарувања од купувачи:		
Странски	816,736	594,664
Домашни	3,460,225	2,182,270
Други побарувања	388,100	48,103
Аванси за залихи	116,605	143,937
Аванси и одложена добивка	47,813	95,426
	4,829,479	3,064,400
Намалено за потенцијални загуби по основ на ненаплатливост	(895,271)	(737,746)
	3,934,208	2,326,654

Побарувањата од странските купувачи се однесуваат на износите кои ги должат странските телекомуникациски компании како резултат на меѓународните телефонски повици направени кон и од Република Македонија.

Домашните побарувања првенствено се однесуваат на износите кои ги должат домашните корисници за телекомуникациски услуги.

Движењата на исправката на вредноста по основ на ненаплатливост се прикажани подолу:

	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Состојба на почетокот на годината	737,746	599,047
Исправка извршена во текот на годината	401,670	138,699
Њрите-офс фор тхе сеар	(244,145)	-
Состојба на крајот на годината	895,271	737,746

Ревизорски извештај

7 КРЕДИТИ И КРАТКОРОЧНИ ДЕПОЗИТИ КАЈ БАНКИ

Кредитите и краткорочните депозити кај банки се состојат од следното (во илјади денари):

	31 дек. 2001	31 дек. 2000
Депозити кај финансиски институции	128,081	590,675
	128,081	590,675
Намалено за потенцијални загуби по основ на ненаплатливост	(128,081)	(462,594)
Други депозити	2,501	-
	2,501	128,081

Движењата за потенцијални загуби по основ на ненаплатливост се прикажани подолу:

	За годината што завршува на 31 декември 2001	За годината што завршува на 31 декември 2000
Состојба на почетокот на годината	462,594	211,628
Трошок за годината за потенцијални загуби по основ на ненаплатливост	-	250,966
Отпишани депозити	(334,513)	-
Состојба на крајот на годината	128,081	462,594

Ревизорски извештај

8 ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ И ДРУГИ ПОЗАЈМИЦИ

Обврските по кредити и другите позајмици се состојат од следното (во илјади денари):

	31 дек. 2001	31 дек. 2000
<p>Кредит во износ од 42,550,000 УСД од Европската банка за обнова и развој (EBRD). Состојбата на кредитот на 31 декември 2001 година беше 15,903,411 УСД (2000 година: 21,204,544 УСД). Каматата се пресметува по варијабилни стапки базирани на ЛИБОР, се додека Претпријатието не и достави на банката известување за конверзија, со што варијабилната каматна стапка се претвора во фиксна. Кредитот се исплаќа во 16 полугодишни рати од 2,650,568 УСД, почнувајќи од јуни 1997 година. За враќањето на кредитот од ЕБРД гарантира Република Македонија.</p>	1,100,063	1,385,253
<p>Кредит во износ од 18,700,000 ЕУР од ЕБРД со каматна стапка ЛИБОР плус 4.5%. Состојбата на кредитот на 31 декември 2001 година беше 12,589,683 ЕУР (2000 година: 13,988,536 ЕУР). Кредитот се исплаќа во 10 полугодишни рати од 1,870,000 ЕУР плус камата почнувајќи од 19 август 2001 година. Дополнително, Претпријатието има обврска за надомест од 0.5% годишно за секој неискористен дел од кредитот.</p>	767,479	850,295
<p>Банкарски кредит од 9,000,000 ДЕМ, со каматна стапка ЛИБОР плус 2.67%, со рок на доспевање во април 2001 година. Состојбата на кредитот на 31 декември 2001 година беше отплатен (2000: 1,870,000 ДЕМ). Враќањето на кредитот е во 5 полугодишни рати од по 1,800,000 ДЕМ, почнувајќи од октомври 1998 година. За враќањето на долгот гарантира Комерцијална банка.</p>	-	55,945
<p>Кредит од Меѓународната финансиска корпорација ("ИФЦ") во износ од 50,000,000 УСД. Претпријатието издаде две конвертибилни непременосливи обврзници, секоја со вредност од 25,000,000 УСД, регистрирани на име на ИФЦ. Обврзниците се плаќаат во шест еднакви полугодишни рати во износ од 4,166,666 УСД, почнувајќи на 15 јуни 2001 година. На обврзниците се пресметува камата базирана на ЛИБОР.</p>	1,323,046	2,939,764
Други банкарски кредити	15	15
Вкупно обврски по кредити и други позајмици	3,190,603	5,231,272
Намалено за тековна доспеаност на обврските по кредити и другите позајмици	(1,544,615)	(1,684,988)
Обврски по кредити и други позајмици без тековна доспеаност	1,645,988	3,546,284

Ревизорски извештај

Отплата на главнината на кредити и другите позајмици на Претпријатието е следната:

	УСД кредити*	ЕУР кредити*	Илјади денари кредити	Вкупно во илјади денари
Во рок од 1 година	1,374,064	170,551	-	1,544,615
Во рок од 1 - 2 години	682,351	170,551	-	852,902
Во рок од 2 - 3 години	366,688	170,551	-	537,239
Во рок од 3 - 4 години	-	170,551	-	170,551
Над 4 години	-	85,277	-	85,277
Други кредити	4	-	15	19
ВКУПНО	2,423,107	767,481	15	3,190,603

*Белешка: Кредитите деноминирани во странска валута се искажани во илјади денари.

На 8 мај 1998 година, Претпријатието потпиша Договор за инвестирање со Меѓународната финансиска корпорација ("IFC"). IFC се согласи да му одобри на Претпријатието кредит во вкупен износ од 50,000,000 УСД ("Кредит"), во две исплати, секоја во износ од 25,000,000 УСД. Кредитот е наменет за модернизација и проширување на фиксната и мобилната телефонска мрежа.

По примањето на средствата од двете уплати од IFC, Претпријатието издаде две конвертибилни непреносливи обврзници, секоја во вредност од 25,000,000 УСД, регистрирани на име на IFC, како доказ за Кредитот. По завршувањето на планираната приватизацијата на Претпријатието, IFC има право да ги замени сите, или само дел, од обврзниците за целосно платени акции на Претпријатието според условите утврдени во Договорот за инвестирање.

На 15 јануари 2001 година, IFC донесе одлука за издавање две конвертибилни непреносливи обврзници на свое име. Како резултат на тоа, IFC конвертирале 1,306,562 илјади денари од долгорочните побарувања во 178,698 обични акции од 1 илјада денари секоја (види белешка 12).

Дополнително, на Претпријатието му е доделен кредит од 18,700,000 ЕУР наменет за развој на GSM мрежата и имплементација на систем за фактурирање на корисниците. EBRD има задржани 224,400 ЕУР како провизија за дадениот кредит на 25 октомври 1999 година.

Кредитите одобрени од EBRD и IFC се наменети за посебни цели за вложување и се обврзани со одредби, вклучувајќи обврска за делумна или целосна отплата на главнината на износот, во зависност од усогласување со финансиските коефициенти и ограничувања кои се однесуваат на исплатата на дивиденди.

Ревизорски извештај

9 ДРУГИ ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

Другите долгорочни обврски се состојат од следното (во илјади денари):

	31 дек. 2001	31 дек. 2000
Други долгорочни обврски	22,426	24,877
	<u>22,426</u>	<u>24,877</u>

Сите долгорочни обврски се со недефиниран период на доспевање.

10 ДРУГИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

Другите краткорочни обврски се состојат од следното (во илјади денари):

	31 дек. 2001	31 дек. 2000
Обврски кон добавувачи	406,407	193,447
Побарувања кон странски добавувачи	833,001	714,110
Даноци и социјално осигурување	78,717	98,812
Пресметани трошоци	260,157	95,657
Добиени аванси	69,860	23,351
Одложени приходи	53,754	42,836
Плати	36,221	2,404
Други обврски	115,154	133,494
	<u>1,853,271</u>	<u>1,304,111</u>

Ревизорски извештај

11 АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

Акционерскиот капитал се состои во следното (во илјади денари):

	31 дек. 2001	31 дек. 2000
Обични акции	9,583,878	9,404,180
Златна акција	10	10
	9,583,888	9,404,190

Акционерскиот капитал се состои од една златна акција со номинална вредност од 9,733 денари и 95,838,880 обични акции со номинална вредност од 100 денари секоја. На 31 декември 2000 година, сите акции се во сопственост на Владата на Република Македонија.

На 15 јануари 2001 година, Владата на Република Македонија продаде најголем дел од акционерското учество на Претпријатието во Stonebridge A.D. Дополнително, акционерскиот капитал на Претпријатието беше зголемен за 179,698 илјади денари, претставувајќи 1,796,980 обични акции од 100 денари секоја. Дополнителниот акционерски капитал е превземен од IFC како дел од конверзијата на долгорочните обврски во капитал (види белешка 9).

На 15 јануари 2001 година, обичните акции на Претпријатието се поделени на следниот начин:

Влада на Република Македонија	4,516,412	(47.12%)
Stonebridge A.D.	4,887,778	(51.00%)
IFC	179,698	(1.88%)
	9,583,888	

Златната акција со номинална вредност од 9,733 денари во сопственост на Владата на Република Македонија. Во согласност со член 21 од Статутот на Претпријатието, златниот акционер има дополнителни права кои не се стекнати со поседување на обични акции.

Ревизорски извештај

12 КАПИТАЛ

За годината што завршува на 31 декември 2000, Групацијата имаше законска добивка во износ од 4,010,720 илјади денари. Од овој износ, Претпријатието им исплати во готово на владините тела вклучувајќи ги министерствата вкупно 2,233,190 илјади денари, како периодична дивиденда (види белешка 22).

Законски резерви :

Состојбата на законската резерва на 31 декември 2001 година беше 321,198 илјади денари (2000 година: 321,198 илјади денари). Ова е во согласност со македонската регулатива која бара сите претпријатија да префрлат 15% од нивната добивка за годината по оданочување, на законските резерви.

13 ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

Оперативните приходи се состојат од следното (во илјади денари):

	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Домашна фиксна линија на телекомуникациски услуги		
Претплати, приклучоци и други трошоци	1,845,044	1,675,775
Приход од домашен сообраќај	4,719,373	3,939,658
Приход од меѓународен сообраќај	3,530,628	2,935,787
Мобилни телекомуникациски услуги	4,091,724	3,155,753
Изнајмена линија и пренос на податоци	189,260	171,081
Други приходи	484,468	324,902
	14,860,497	12,202,956

Ревизорски извештај

14 ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Оперативни расходи се состојат од следното (во илјади денари):

	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Материјали и одржување	502,121	522,410
Исплати на странски телекомуникациски оператори	1,272,402	1,446,960
Плати	1,543,097	1,447,054
Маркетинг	217,123	110,356
Амортизација	1,940,275	1,217,674
Потенцијална загуба по основ на долгорочни вложувања	-	105,678
Потенцијална загуба по основ на кредити и краткорочни депозити кај банки	-	250,966
Исправка на вредноста за побарувања	401,670	138,699
Исправка на вредноста за залихи	135,074	95,298
Електрична енергија	117,520	129,254
Консалтинг	465,253	91,791
Донации	138,727	584,258
Аудиотекст услуги	102,039	186,903
Трошоци за услуги	476,868	466,094
Надомести за изнајмување	179,786	188,957
Надомести, такси и локални даноци	177,340	94,559
Осигурување	40,453	36,628
Други оперативни расходи	686,497	1,282,358
	8,396,245	8,395,897

Ревизорски извештај

15 ДАНОК ОД ДОБИВКА

Данокот од добивка се состои од следното (во илјади денари):

	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Тековни даноци	665,958	683,708
Одложена даночна обврска	10,994	(309,810)
	676,952	373,898

Данокот од добивка се пресметува и плаќа согласно македонскиот Закон за данок од добивка. Законскиот данок од добивка се пресметува со примена на даночна стапка од 15% од добивката која е предмет на оданочување во 2001 година како и добивка која е предмет на оданочување во 2000 година.

Ефективната даночна стапка на Претпријатието се разликува од законската даночна стапка заради разликите меѓу нето добивката пред оданочување прикажана во овие финансиски извештаи подготвени според Меѓународните сметководствени стандарди ("IAS") и даночната основница пресметана според македонската даночна регулатива. Овие разлики имаат главно привремен карактер и се однесуваат на дополнителни трошоци евидентирани според IAS, како што се дополнителна исправка на вредноста за сомнителни побарувања, вложувања, залихи и разлики во пресметка на амортизацијата за основни средства за даночни цели.

Трошокот за годината може да биде усогласен со добивката според Билансот на успех, како што следува:

	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Добивка пред оданочување	5,925,957	3,212,827
Данок според домашна стапка на данок од добивка од 15%	888,893	481,924
Даночен ефект на трошоци кои се неопходни во одредување на даночната добивка	66,354	(108,026)
Данок на вложувања	(96,670)	-
Данок од добивка по стапка од 7.5% на Мобимак	(181,625)	-
Трошоци по основ на даноци за годината	676,952	373,898

Добивката на Мобимак за 2001 година е оданочена по концесионална стапка од 7.5%. Во 2002 година добивката ќе биде оданочена по стапка од 15%.

Ревизорски извештај

16 ОДЛОЖЕНА ДАНОЧНА ОБВРСКА

Одложената даночна обврска е прикажана за времените разлики кои што имаат даночен ефект и за кои што е разумно да се очекува дека ќе бидат реализирани во иднина.

(Во илјади денари)

	31 дек. 2001	31 дек. 2000
Одложени даночни средства	(569,424)	(580,418)
Нето состојба	(569,424)	(580,418)

Движењето на одложената даночна состојба на Групаацијата за периодот е следната:

	Година што завршува на 31 дек. 2001	Година што завршува на 31 дек. 2000
Состојба на почетокот на годината	(580,418)	(270,608)
Нето трошок за годината	10,994	(309,810)
Состојба на крајот на годината	(569,424)	(580,418)

Во продолжение се прикажани најголемите одложени даночни средства признаени од Претпријатието и движењата во врска со истите во текот на годината:

Одложени даночни средства	Исправка на вредноста за краткорочни депозити и вложувања	Разлика помеѓу даночната и сметков. основа на основните средства	Друго	Вкупно одложени даночни средства
1 јануари 2001	(94,697)	(453,091)	(32,630)	(580,418)
Трошок за годината, нето	19,053	120,144	(128,203)	10,994
31 декември 2000				
Одложени даночни средства	(75,644)	(332,947)	(160,833)	(569,424)

Одложени даночни средства	Исправка на вредноста за краткорочни депозити и вложувања	Разлика помеѓу даночната и сметков. основа на основните средства	Друго	Вкупно одложени даночни средства
1 јануари 2001	(46,144)	(289,598)	(46,016)	(381,758)
Трошок за годината, нето	(48,553)	(163,493)	13,386	(198,660)
31 декември 2000				
Одложени даночни средства	(94,697)	(453,091)	(32,630)	(580,418)

Во текот на 2001 година, Матичното Претпријатие го промени методот на пресметка на одложените даночни средства со цел да го вклучи данокот кој се однесува на исправка на вредноста за сомнителни побарувања. Ефектот на оваа промена беше да се зголемат одложените даночни средства и да се намали трошокот за данок за годината за 126 милиони денари.

Ревизорски извештај

17 ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизните курсеви кои беа применети за искажување на позициите од Билансот на состојба се следните:

	31 дек. 2001	31 дек. 2000
1 USD	69.1716 МКД	65.3281 МКД
1 DEM	31.1688 МКД	31.0803 МКД
1 CHF	41.1092 МКД	39.9079 МКД
1 SEK	6.5540 МКД	6.8832 МКД
1 EUR	60.9610 МКД	60.7878 МКД

18 НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА И ИЗЛОЖЕНОСТ НА ДЕВИЗЕН РИЗИК

Групацијата стапува во меѓународни трансакции заради набавка на опрема и измирување на приходи и расходи од телекомуникации. Заради тоа, Групацијата е изложена на пазарен ризик поврзан со можните флукутации на странските валути. Групацијата не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик.

Девизната позиција на Групацијата на 31 декември 2001 и 31 декември 2000 година е прикажана подолу:
(Во илјади денари)

	31 дек. 2001	31 дек. 2000
Средства	1,932,892	996,304
Обврски	(4,170,465)	(6,083,489)
Нето девизна позиција	(2,237,573)	(5,087,185)

На крајот на 31 декември 2001 година, девизната разлика главно се однесува на УСД и ДЕМ.

19 РИЗИК ОД КАМАТНИ СТАПКИ

Ризикот од каматните стапки претставува ризик поради кој износот на долгорочниот долг на Групацијата може да се промени како резултат на промените на каматните стапки на пазарот. Приближно 3,190,605 илјади денари од кредитите на Претпријатието, деноминирани во ДЕМ, ЕУР и УСД претставувајќи приближно 62% од вкупните обврски, се базираат на варијабилни стапки и со тоа ја изложуваат Групацијата на можен ризик од каматни стапки.

Ревизорски извештај

20 КРЕДИТЕН РИЗИК

Групацијата е изложена на кредитен ризик во случај кога корисниците на телефонски и други услуги нема да ги подмират своите обврски.

Изложеноста на Групацијата на кредитен ризик е ограничена со вредноста на побарувањата од купувачите, другите побарувања и побарувањата по кредити. Побарувањата од купувачите се однесуваат на голем број на корисници на услуги при нормални кредитни услови и поради тоа постои минимален кредитен ризик.

21 УСОГЛАСУВАЊЕ СО US GAAP

Консолидираните финансиски извештаи на Групацијата се подготвени во согласност со Меѓународните сметководствени стандарди кои се разликуваат во одредени сегменти од U.S. GAAP. Основните разлики помеѓу IAS и U.S. GAAP се презентирани подолу, заедно со објаснувањата за усогласувањата кои влијаат на консолидираната нето добивка и вкупниот капитал за годината што завршува на 31 декември 2001 година.

(Во илјади денари)

31 дек. 2001

Нето добивка

Нето добивка признаена за платен надомест за приклучок - одложена по започнување и признавање во однос на просечниот животен век	293,000
Капитализација на камата на средства во изградба во согласност со Извештајот за финансиски сметководствен стандард 34	17,340
Вкупно зголемување на нето добивка	310,340

Капитал

Усогласување на почетното салдо со нераспоредената добивка за кумулативен ефект на промена во политиката за признавање на одложената добивка	(1,917,000)
Усогласување со нераспоредената добивка	310,340
Нето зголемување на нераспоредената добивка	(1,606,660)

Ревизорски извештај

22 СПОРОВИ СО ПРЕТХОДНИТЕ НАЈГОЛЕМИ АКЦИОНЕРИ

Како што е наведено во белешка 13, периодичната дивиденда во износ од 2,233,190 илјади денари е уплатена од законската добивка за годината што завршува на 31 декември 2000 во онос од 4,010,720 илјади денари. Во согласност со член 286 од Законот за трговски друштва, Управниот одбор на Претпријатието (претставници на Македонската Влада, во улога на претставници на единствениот акционер) може да ја исплати периодичната дивиденда доколку периодичните биланси на успех прикажуваат добивка.

Меѓутоа, максималниот износ кој може да биде уплатен како периодична дивиденда е пола од износот кој останува по префрлање на износот кој според закон или статут мора да биде одвоен како резерви. Врз основа на оваа пресметка, максималниот дозволен износ на периодична дивиденда изнесува 1,704,556 илјади денари. Стратешкиот акционер преговара со Владата за добивање на враќање на повеќе платениот износ од 528,634 илјади денари.

Како резултат на овој спор на состанокот на Генералното собрание на Претпријатието одржано на 28 март 2001 година не беа усвоени годишните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2000.

23 ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

Сите трансакции со поврзани претпријатија главно се одвиваат во нормалниот тек на работење и нивната вредност не се разликува материјално од условите кои преовладуваат во либерализација на трансакциите.

Меѓународно усогласување со други оператоти од Deutsche Telecom Group

	Приходи МКД'000	Расходи МКД'000
MataV	14,158	34,999
Telemakedonija	-	348,899
Utel	3,209	2,708
DT AG	255,197	129,311
Dete Mobile	34,669	3,871
Max Mobile	3,568	865
	310,801	520,653
	Средства МКД'000	Обврски МКД'000
Telemakedonija	-	124,423
Stonebridge	12,189	-
	12,189	124,423